Anul II Arad, Joi 5/17 Februarie 1898 **Nr. 24**

REDACŢIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM) 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria: pe 1 an fl. 10; pe 1/2 an fl. 5; pe 1/4 de an fl. 2·50; pe 1 lună fl 1.
N-rii de Duminecă pe an fl. 2.—
Pentru România şi străinătate: pe an 40 franci.
Manuscripte nu se inapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAŢIA
ARAD, STR AULICH (ADAM) 1

INSERŢIUNILE:
ae 1 şir garmond: prima-dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia-oară 4 cr. şi timbru de 30 cr. de fiecare publicaţiune.

Atât **abonamentele** cât şi **inserţiunile** sûnt a se plăti **înainte**.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

In primejdie.

„Biserica, patria şi chiar naţiunea maghiară, este în primejdie!“ — aceasta este credinţa preoţimii maghiare *protestante*, aşadar a preoţimii celei „înaintate“ a poporului maghiar.

Preoţimea reformată ardeleană de mult milita pentru urcarea plăţii preoţilor şi regularea ei, şi a reuşit de s'a ţinut o adunare a preoţimii reformate din întreagă ţeară, în causa aceasta. Adunarea 'şi-a ales un comitet executiv, care în 15 Febr. se *întruneşte* de nou în Pesta, spre a desbate chestia regulării, pentru-că *nu* e deloc mulţumită cu felul de regulare proiectat de mini ter prin *noul proiect* de lege.

Au înaintat deja episcopului reformat ardelean, Szász Domokos un Memorand în causă, rugându-l să intervie pe lângă guvern să-'şi modifice proiectul în sensu' că *minimum*-ul plăţii preoţeşti să fie 800 fl. nu maximum-ul şi acele 800 să nu le primească şi în emolumente şi venite stolare, precum e prevĕzut în proiect, *ci întregi în bani gata*, scoşi pe cale de dare.

Şi oare de ce vin preoţii reformaţi cu această cerere în stil mare? Pentru-că ei, păstorii turmei celei mai „alese“ din patrie, se tem că nu peste mult *vor fi lăsaţi pe drumuri de „turma“ lor, în urma legii despre neconfesionalitate*!

Bunii lor „credincioşi“ se folosesc cu abundanţă de „favorul“ acestei legi, cât pe multe locuri parochii sunt azi păstori fără turmă, atâta de tare ţin la credinţa lor fiii lor sufleteşti. Nu mai dau nimic pe ea. Ear' preoţii acum s'ar asigura, de-ar putea, ca statul să le dee, pe calea sa, plata mai departe.

Eată raţionarea lor din pomenitul memorand:

„Am comite o negligenţă condamnabilă, dacă nu am profita de ocasiunea ca sĕ atragem atenţia dlui Episcop *asupra acelor* **două mari pericole ce sunt la pragul nostru,** *şi cari stau în puterea cuceritoare şi atrăgĕtoare a* **neconfesionalităţi** *şi a* **socialismului** *ce e în legătură strînsă cu mişcarea noastră.*

„*Aceste două arătări fioroase* **ameninţă cu grabnică nimicire nu numai biserica protestantă, ci şi patria şi naţiunea noastră!**

„Aceste două arătări fioroase *sunt cu mult mai periculoase* **şi deja cu mult mai aproape de noi,** decât ca apărarea contra acelora sĕ mai poate fi întârziată macar cu zile!“

Şi spun apoi, că guvernul sĕ le urce salarul minimal la 800 fl., ştergând darea în naturalii a preoţilor, (pentru care în biserica reformată s'au ridicat uriaşe nemulţumiri şi încordări, fiind acea dare foarte îngreunătoare pentru popor, nu ca la noi Românii de pildă!)

Ear mai departe preoţii reformaţi, cei care chiar ei au spriginit guvernul la aduceree legilor „politice-bisericeşti“, între cari şi cea despre neconfesionalitate, — îi făgăduesc guvernului, că de îi va ajuta acum precum ei cer, apoi şi ei o să-'i fie în viitor buni spriginitori.

„Dacă înaltul guvern va întrupa aceste speranţe ale bisericii protestante, — zic ei mai încolo în memorand — dacă va împlini cererea preoţimii protestante şi preoţii protestanţi îi va plăti ca şi pe alţi muncitori credincioşi ai statului, ştergând contribuţia în naturalii, — *atunci zĕu şi înaltul guvern va avea în preoţimea protestantă şi în membri bis. protestante, tovarăşi de ajutor însufleţiţi, puternici şi recunoscători!*“

Şi anume îi vor fi de ajutor zic, contra *socialismului*, contra *„spiretelor revoltate“* (naţionalităţile?) etc.

Care va să zică se îmbie pe sineşi de slugi plecate guvernului, numai să le dee **bani!..**

Cât *„idealism“*, cât dor de *„neatĕrnare“*, câtă „nobilă ambiţie“ la o preoţime care în acest chip se ofere pe sineşi solemnel, *pentru plată!?*

Hei, când aşa stăm chiar şi la o clasă a cărei menire ar trebui să fie cu mult mai *ideală* decât *banul* numai, atunci şefii acestei naţii, au tot dreptul să fie plini de griji, căci e în primejdie la ei şi biserică şi stat şi naţiune şi tot, căci *putred* e aci totul! Ear' de o vindecare a rĕului cu ajutorul unor astfel de pioneri, atĕrne-'şi nădejdea cine poate!

Astfel de tovarăşi, astfel de pioneri, îl vor duce pe guvern unde 'l-au mai dus: la stări şi legi ca cea despre *neconfesionalitate*, contra căreia însuşi *Szilágyi Dezsö*, „hauptmacher“-ul ei, s'a vĕzut silit să contribue a se lua mĕsuri de o rigoare neaşteptată, ear' ajutorii sĕi, preoţii reformaţi, cari luptau ca eroi mari pentru aducerea ei, *o pun azi pe o treaptă deopotrivă cu socialismul*, strigând că: *aceste două arătări fioroase* (neconfetionalitatea şi socialismul) *ameninţă cu rapidă nimicire nu numai biserica lor înşişi dar' şi patria şi naţiunea* (maghiară) *chiar!...*

Eată unde 'i-a adus pe Unguri propria lor nesocotinţă.

Sensaţia zilei. După sensaţia ce a causat demascarea guvernului prin Rohonczy Gedeon, a urmat îndată alta. Anume: contele Apponyi, despre care în cercurile politice maghiare se credea că face o voltă spre guvern, a *atacat alaltăieri în Dietă foarte simţitor pe Bánffy şi majoritatea actuală*, nerecunoscĕndu-i nici o calitate şi nici vre-o însuşire morală de a putea sĕ le-cuească relele sociale ce tot mai mult ameninţă *existenţa* chiar a statului maghiar.

Ziarele comentează în chip foarte viu vorbirea lui Apponyi.

*

Un om curagios. Deputatul Dr. *Guido Bausnern*, adresează o lungă scrisoare alegĕtorilor sĕi saşi, declarând că *nu va eşi din partidul guvernamental.* Nu se supune deci voinţii alegătorilor, cari 'l-au provocat să urmeze celorlalţi deputaţi Saşi.

Motivele pentru cari crede că e dator să rĕmână cu guvernul, sunt următoarele:

Saşii stau pe basa transacţiunii dela 1867. Findcă tocmai acum suntem în ajunul reînoirii acelei transacţiuni, trebue să stea cu guvernul pentru a-'i da concursul la această grea lucrare... Par'că fără el Bánffy nu o să ştie ce face!

Guvernul Bánffy dela început şi până acum s'a purtat totd'auna foarte reverenţios şi binevoitor faţă de Saşi... Ce bun a făcut însă pentru *poporul* sas?

Celelalte partide maghiare toate sunt mult mai duşmănoase naţionalităţilor decât partidul guvernamental.

La sfîrşitul scrisorii sale numitul deputat îşi exprimă regretul, că alegătorii nu înţeleg atâta politică şi desaprobă pe ceilalţi colegi, cari s'au lăsat terorisaţi de cercurile electorale şi au părăsit partidul guvernamental, singurul în care un Sas poate munci cu folos.

Vom vedea însă ce zic la această „mare politică“ Saşii. căci la urma urmelor mandatul *ei* 'l-au dat şi de soartea lor ei sunt în primul rênd chemaţi să judece.

*

În contra Ungurilor. *„La Revue de Geographie“ dirigeată de dl Ludovic Drapeyron din Paris, în numĕrul din Februarie 1898 a publicat un important articol al dlui A. D. Xenopol, profesor universitar la Iaşi, privitor la legea de maghiarisare a numirilor de localităţi. Acest articol va fi reprodus în traducere românească în nrul 1 şi 2 al „Archivei“. El sfîrşeşte prin următoarele cuvinte:*

„Era greu celor 12 milioane de oameni de „neam deosebit din Ungaria să lupte contra „28 milioane alcătuitoare al împĕrăţiei în„tregi. Dar' dacă Ungaria rĕmâne singură, „aceste 12 milioane nu vor mai avea de luptat „decât împotriva a 6 milioane de Unguri şi „resultatul unei asemenea lupte nu poate fi „îndoelnic.

După-cum se vede din citatul de mai sus, dl A. D. Xenopol atacă cu vigoare pe Unguri.

Suspendarea constituţiunei.

In şedinţa de alăltăieri a Dietei contele Apponyi a cerut lămuriri privitoare la mĕsurile ce vrea guvernul să ia în potriva agitaţiunilor socialiste.

Ministrul Darányi a declarat fără nici un înconjor, că pentru a opri agitaţiunea prin presă, nu numai se vor controla toate broşurile ce agitatorii socialişti trimit ţeranilor, dar' nainte de a se face expediţia ori cărui jurnal socialist, pe basa legii dela 1848, art. 30 §-ul 22, se va institui la postă procurorul şi judele de instrucţie, care după-ce vor fi examinat ziarul şi vor fi aflat în-trânsul agitare, îl vor confişca.

Disposiţia aceasta o ia însă guvernul numai intortochiând legea fundamentală schimbată printr'o ordinaţiune ministerială, ceace însemnează pur şi simplu... suspendarea constituţiunei.

Reflexiuni.

Mai de-unăzi am cetit o referadă despre toaletele reginelor şi împĕrăteselor de astăzi.

Statistica spune, că Regina României are mai puţine şi mai ieftine toilete.

Sărăcia nu vine aici în cumpănă, căci ştiut este, că Regele Carol pe lângă lista civilă dispune de o foarte mare avere privată.

Faţa rumenă cu dulcele ei zimbet purtat de un bust maiestatic dau reginei Elisabeta toate titlurile frumuseţei şi prin aceasta şi o armonie cu podoabele cele mai strălucite ale artei de modă.

Şi nici una dintre domnitoare nu e atât de celebrată ca şi dînsa. O fiinţă despre care astăzi se scrie cu admiraţie, ear' odată va deveni un tip legendar al frumuseţei femeeşti.

Vreu sĕ zic prin aceasta că *luxul nu e chestiune materială ci psihică.*

A plăcea e sentiment habituel al femeei. *Sufletul gol împrumută satisfacerea acestui sentiment dela juvelier şi croitor.* Sufletul bogat se satisface însuşi pe sine din domeniul sentimentelor sale estetice şi etice.

Aceste sunt motivele psihologice pentru cari regina Elisabeta n'are lipsă de atâtea toilete şi totuşi e cea mai strălucită şi sĕrbătorită între regine.

*

Tendenţa de a plăcea nu e legată de stare. Toate fetele vor să placă şi bine fac, aceasta aşa trebue să fie. Până aici suntem înţeleşi. Însă cum?

Arta vieţii a dat scăderilor personale moda. Aceasta apoi a devenit un tiran al frumseţei.

Tendenţa de a plăcea se supune acestui jug; aşa se nasc sclavele modei.

Frumosul se cuprinde în armonia formelor. Este armonie în modă? Fasonul fără de care ieri o damă se simţea nefericită, astăzi e ridicol. Moda nu e altceva decât un flutere al cărui sbor nu trece peste durata zilei.

Acest tiran social a zdrobit atâtea inimi tinere, a agăţat straiţa cerşitorească în grumazul atâţor familii, a secerat atâtea vieţi sinucise, încât societatea pare a fi pe povărnişul distrugerei.

Să ilustrăm. O frumoasă fată nu cutează a merge astăzi la bal fără toiletă de mătasă. Odinioară se socotea de nemodestă fata care se presenta în mătasă în bal. Pentru ce? Pentru golul sufletelor cari astăzi nu cunosc alt frumos decât frumosul modei.

Pretensiile sociale trec peste putinţe şi acest paradox naşte deruta socială.

Se sforţează bieţii părinţi până sĕ ingroapă în datorii, şi resultatul practic al acestor jertfe e „Katzenjammerul“ beţiei sensurilor dintr'o noapte de bal.

În această lume nu se poate trăi fără venituri de mai multe mii floreni, şi cine dintre ai nostri, cari toţi trăesc după munca lor, pot căştiga acele

BCU Cluj / Central University Library Cluj

mi ? Căsătoria devine imposibilă în în aceste condiţii sociale, feciorul rămâne burlac iar fata în păr. Atâtea vieţi pârlogite pe luciul parchet.

Mai ieri alaltăeri toţi eram de o seamă. Puţini vor fi între noi cari cel puţin până în a treia generaţiune să nu dea de opincă. Şi acum banul să ne despartă ? El să suprime idealurile ?

A avea bani e şi merit şi nemerit, atârnă dela *modul* cum a ajuns cineva la ei. A-'i cheltui nu e merit. *A-'i cheltui însă aşa ca prin cheltuiala ta să îmbogăţeşti pe inimicul neamului tău şi sa striveşti pe fiii neamului tău, e o crimă socială.*

Facă cei binecuvântaţi de soarte ce a făcut doamna Elisabeta, umplă-'şi sufletul de sentimente altruiste, îmbrace haina neamului lor şi sigur această nobleţă le va aduce mai multă dragoste şi adoraţie decât ceata curtisanilor blasaţi.

Las' să simtă cel sărac că cinstea îi deschide calea în societate, aduce bucurie şi vază între oameni, şi nu este un blăstăm în lipsa de bani.

Balurile din Arad deveniseră în timpul din urmă necercetate în măsura în care se desvoltase un extravagant lux în ele. Frumoasa tinerime din Arad a avut prudenţa de a abstat estimp dela titlul sonor al unui bal cu pretenţii şi a arangiat în sara de 12 Februarie o petrecere sub modestul titlu de convenire socială, la care a invitat damele a se presenta în toalete de promenadă.

Şi sala era prea mică pentru atâta public cât se adunase. Petrecerea mai animată decât cândva, căci avea timbrul intimităţii. Cu un cuvânt a satisfăcut şi cele mai exagerate aşteptări.

Ici colea şi câte o ţinută mare ce e drept, şi aceasta a fost unicul punct disonant în concertul armoniei frăţeşti. După experienţa de estimp, suntem însă convinşi, că *pe viitor ne vom revedea toţi cu toate la acelaş nivel.*

Menirea întrunirilor noastre sociale este să nobiliteze, nu să abrutiseze sufletele, şi nobleţa vine de sus, de unde se dă tonul.

Uncheaşul.

Mişcările socialiste.

Cu privire la mişcările socialiste ale ţăranilor maghiari, din Satoraljа-Ujhely se scrie că situaţia e cât se poate de gravă.

La Kis-Kövesd, Agárd şi Cigánd ţăranii s'au înarmat şi ameninţă cu moarte autorităţile. La Kis Tarkány **au bătut crunt pe primarul,** *care n'a voit să jure credinţă partidului ţărănesc socialist.*

La Agárd **au dat foc** *casei primarului, unde erau găzduiţi gendarmii, cari numai pe ferestre au putut să scape.*

Vicişpanul a împărţit apeluri prin care sfătueşte poporaţiunea să se abţină dela ori-ce desordine.

In comune au fost sălăşluiţi peste 1500 soldaţi, toţi pe spesele locuitorilor.

Zece şefi socialişti au fost arestaţi.

Căpetenia acestor socialişti este Várkony din Budapesta, la care s'a şi făcut perchisiţii şi 'i-s'au intentat vre-o patru procese pentru agitaţiune. D'asemeni 'i-s'a pus oprire pe veniturile caselor sale din Budapesta.

Bánffy în strimtoare.

In cercurile parlamentare din Budapesta se discută tot mai mult asupra celor spuse în Dietă de Gedeon *Rohonczy* privitor la negoţul lui *Bánffy* cu titlurile nemeşeşti.

Rohonczy a declarat deja că iese din partidul liberal, şi cu aceasta chestiunea privitoare la persoana lui e resolvită. În cercurile parlamentare s'a pornit de altfel o acţiune cu scopul de a se ocupa în parlament de chestia traficului cu decernerea titlurilor. Nici într'un parlament din lume nu s'ar suferi ca guvernul să facă un comerţ atât de public cu împărţirea titlurilor.

Dieta are să se ocupe de acest fapt, spre care scop s'a şi constituit deja o comisiune. Comisiunea va pregăti lista tuturor acelora, cari au primit sub regimul lui Bánffy ori-ce fel de titluri şi ranguri şi îi va provoca ca pe *cuvântul lor de onoare* să mărturisească cât au plătit pentru acela. Respunsurile primite comisia le-va arăta Dietei.

Din România.

Distincţiune.

Sâmbătă la ora 11 a. m. s'a presentat I. P. S. S. Mitropolitului Primat d-nii V. A. Urechiă, S. Perieţeanu-Buzău şi Dr. Leonte membri ai comitetului dirigent al societăţei macedo-române şi au remis Inaltului Prelat diploma de preşedinte de onoare al acestei societăţi.

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat a primit cu bucurie această distincţiune şi a promis că va da societăţei tot sprijinul.

Pentru ţărani.

In urma exemplului dat de M. Sa Regele prin înfiinţarea orfelinatului Ferdinad, ministerul domeniilor pregăteşte un proect de lege pentru crearea de colonii şi orfelinate agricole.

Balul Societăţei Presei.

Vineri 6/18 a. curent, va avea loc în sala Teatrului Naţional balul mascat anual al societăţei Presei.

Toţi artiştii de frunte, între cari şi d. artist Ciocârlan, şi au dat mâna pentru aranjamentul sălei, a cărei frumuseţe va fi o adevărată surpriză pentru public.

In sală sunt aranjiate mai mult jocuri şi o Tombolă monstră cu 50 la sută bilete câştigătoare.

In afară de asta, varii şi nenumerate distracţii, aşteaptă pe vizitatorii balului.

Bătae de flori şi confeti.

Serpentine şi baloane misterioase.

Un stoc colosal de surprinse a sosit din Paris, pentru decorarea sălei şi distracţia publicului.

Carmencita, celebra dunsatoare spaniolă, a sosit într'adins pentru acest bal şi va dansa „Bolero", într'un splendid costum, de mare valoare.

Clownii circului de iarnă, îşi vor face intrarea comică la oarele 12 din noapte, însoţiţi de 12 perechi de măşti din cele mai excentrice şi mai renumite.

Mai multe premii se vor distribui măştilor mai frumoase.

O întâmpinare.

Cu privire la atacurile ce i-s'a adus în chestia colaborării sale la „Enciclopedia română", dl profesor G. Pop (Arad) ne trimite următoarele :

Pornindu-se acţiunea pentru redactarea *„Enciclopedia română"* la 1895 ca mulţi alţii şi noi am fost provocaţi din partea direcţiei să ne dăm sucursul nostru pentru reusarea acestui op de mare însemnătate în literatura română.

Noi cunoscând foarte bine greutăţile cu cari vom ave a ne lupta pe acest teren neumblat până azi în literatura românească, dar de alta parte şi conşcii de chemarea şi datorinţa noastră ce o avem ca fiu al naţiunei noastre, nu ne-am îndoit nici un moment a aduce ori-ce sacrificiu pentru realisarea acestei idei sublime.

Când dar ne-am decis a primi aceasta sarcină onorifică, totatunci ne-am şi deobligat moralminte a respunde tuturor condiţiunilor impuse, ca nu cumva on. redacţiune se întimpine greutăţi în edarea fasciclilor, prin promisiunile, nelucrarea respective prin ne punctualitatea colaboratorilor săi.

In lucrările noaste totdeauna am avut în vedere : *ca se presentăm on. public o icoană fidelă despre starea politică-culturală din trecut şi present a poporului românesc,* care şi el doreşte şi voeşte a să avênta la acel grad de cultură, unde ajunseră deja mai toate popoarele europene. Drept aceea în espunerea materiei ne-am folosit de documentele cele mai autentice. Aşa în cât priveşce comunele gr. or. române aparţênătoare Eparchiei Aradului, toate documentele referitoare la comunele — deja prelucrate — cu titli *A), B), C),* le-am primit dela Reverendisimul dl Ignatie Papp referente consistorial ; eară referitor la comunele de pe teritoriul Ven. Consistor de Oradea-mare dela Magnificenţia Sa Ioan Goldiş.

Cu astfel de arme înarmaţi am prelucrat materialul referitor la litera — *A)* — în lunile Maiu şi Iuniu 1896. In luna lui Iuniu 1896 am primit materialul preliminat 45 titli, cu literile iniţiale *B), C), D)* pentru prelucrare, **pe lângă observarea, că materialul să-l elaborez cât mai îngrabă.** Acest material l'am elaborat în lunile Iuliu, Aug. 1896. Cumcă cauza a fost urgentă şi noi trebuia să ne ţinem de termin, documentez prin următoarele orduri primite dela dl Dr. Diaconovich în 11 Septemvrie 1896, unde între altele scrie : *„Pentru a pote închia întreg registrul titlilor din Enciclopedia* română, Vă rugăm, se binevoiţi a ne trimite cât mai îngrabă articolii cu iniţialele B), C), D) (45) ce-i aveţi spre elaborare," acestia i-am şi trimis de loc.

In acest timp, respective în luna lui Iuliu 1896 am prelucrat şi titlul **Bocsîg,** la care, pe basa documentelor primite dela Rever. Ignatie Papp, am scris : **„biserica gr. cat. e pompoasă, cea gr. or. în condiţiune slabă".** Cumcă aceasta afirmare a noastră a corespuns pe deplin adevărului, se vede şi din atestatul alăturat mai jos, ce l'am primit numai în 29 Ian. 1898 dela dl Alesandru Papp, paroch. gr. or. din Bocsig unde se afirmă **„Biserica noastră gr. or. din Bocsîg de 50 de ani a esistat tot în stare foarte slabă şi fără turn, în care s'a deplinit serviţiul divin chiar până în anul 1897 Noemvrie 8 st. v. adecă până în ziua de Sf. Archangel Mihail şi Gavriil."**

Prin acest document dar se constatează :

1. **că biserica gr. or. din Bocsîg** *pe timpul când am scris, ba chiar şi când fasciclul al şesele a lăsat tipariul a* **fost în condiţiune slabă ;**

2. că biserica nouă s'a sfinţit, respective sa predat pentru oficiarea serviţiului divin numai în 20 Noemvrie, adecă când fasciclul

„Manual de Higienă"

De I. Moisilu, prof. şi dir. al gimnasiului real din T. Jiu. 1896 — Librăria N. D. Miloşescu.

Ştiinţa medicală a făcut în timpurile din urmă progrese nemăsurate. Alte teorii, alte apreciări şi principii au ocupat locul celor vechi şi în special marea invenţiune a lui Pasteur a creat un nou ram de ştiinţă, bacteriologia, care în scurtă vreme a devenit fundamentul, pe care se ridică noua clădire a medicinei moderne. Dar' evoluţiunea, prin care trece ştiinţa noastră, este încă departe de sfârşitul ei şi astfel resultatele practice, pe care le va da ea omenirei, nu se pot vedea încă în toată mărirea lor.

Deocamdată cea mai importantă recunoaştere a medicinei este profilacsa, adecă evitarea boalelor, evitarea introducerei şi desvoltărei lor în corpul omenesc. O aveau această idee şi medicii vechi, dar' pe cât de confuse şi mance erau cunoştinţele lor în chestiune, tot atât de precare erau şi resultatele obţinute prin măsurile lor profilactice.

In chipul acesta s'a scos din nou la iveală marea importanţă, pe care o are igiena în existenţa noastră pe acest pământ. Dacă vom evita contactul cu bacilii lui Koch vom evita tuberculosa ; dacă nu vom bea apă infectată cu microbii tyfosului, vom putea evita acea maladie gravă ; — dacă vom supune întreaga noastră existenţă prescriptelor igenei, vom avea un organism puternic, care cu mai multă uşorinţă va putea resista ori şi-cărei boale.

Poporul nostru românesc are încă prea puţine cunoştinţe igienice şi este dureros a privi marea mortalitate a copiilor ţăranilor noştri în primii ani ai vieţei, — marea întindere a paludismului pe unele şi a pellagrei pe alte locuri. Este prin urmare o datorie de cel mai înalt patriotism şi naţionalism, de a propaga cunoştinţele igienei între locuitorii satelor noastre. Dar' nu numai pentru ţărani, ci pentru noi toţi deopotrivă cunoaşterea igienei este cea mai mare datorie, ce o avem către noi înşine. Trebue prin urmare să salutăm cu deosebită bucurie ori-ce lucrare în această materie, în care literatura noastră este prea săracă.

Dl Iuliu Moisil, zelosul director al gimnasiului real din T. Jiu a publicat încă în anul 1896 un manual de igienă, care este menit a ocupa un loc de frunte între puţinele noastre manuale de acest fel. Deşi lucrat după cartea profesorului Mang, valoarea manualului este netăgăduită şi nu numai profanii, ci chiar specialiştii vor simţi o adevărată plăcere la cetirea lui.

Scrisă într'o limbă uşoară şi curată, igiena dlui Moisil tratează pe basa celor mai nouă experinţe ale medicinei întregul material aparţinător specialităţii, — unele capitole, precum e cel despre mişcare, nutriţiune, respiraţiune ş. a. sunt scrise cu o adevărată vervă. Ceea-ce mi-se pare însă a fi de o deosebită importanţă în cartea dlui Moisil, este partea morală şi etică, pe care autorul o aduce tot-dea-una în legătură cu preceptele despre îngrijirea corpului omenesc. Netăgăduit, statul şi naţiunea numai atunci vor avea membri şi fii folositori, dacă în corpurile lor sănătoase se vor sălăşlui inimi nobile şi curate, suflete mari şi virtuoase. Pentru-ca cetitorul să-'şi poată face ideie despre felul cum autorul tratează această parte a lucrărei sale, cred, că va fi suficient a reproduce un mic pasaj despre muncă, pe care dl Moisil o recomandă ca pe cel mai bun mijloc pentru a promova schimbarea mohoriei.

„Munca este viaţa. O activitate folositoare produce în viaţă o bucurie curată, durabilă şi mare, ea ţine corpul şi sufletul mereau tiner, îl fereşte de nebunii şi de jugul poftelor urîte, îi îndulceşte grijile vieţii, îi micşorează suferinţele în nenorociri şi nedreptăţi, deoarece la muncă omul îşi îndreaptă gândirea la alte lucruri şi nenorocirile le uită mai iute. Munca însă mai conduce pe om la stimă, onoruri şi bunăstare, pre cum pe individ aşa şi popoare întregi. Astfel munca este isvorul principal al sănătăţii şi al fericirei. De aceea fiecare om cu minte să fie muncitor."

Urmările beţiei sunt înfăţişare în cele mai vii şi naturale culori. Ar fi fost de dorit numai, ca abusul tutunului să fi fost tratat şi el după cum merită.

Importantul capitol despre microbi şi boalele infecţioase are şi el locul cuvenit în un manual de igienă. — La sfârşit sunt câteva îndrumări despre întâiul ajutor ce trebue dat răniţilor, leşinaţilor şi altor nenorociţi până la sosirea medicului.

Cu un cuvânt, lucrarea d-lui Moisil epuisează cu desăvârşire materia într'un chip vrednic de laudă, astfel, că simţim o deosebită plăcere a o recomanda publicului nostru doritor de cunoştinţe.

Micile greşeli, care se vor fi găsind icicolo, sunt atât de neînsemnate, încât marele merit al lucrărei le face nevăzute.

In fine esteriorul cărţei nu lasă nimic de dorit şi ea face onoare librăriei editoare a d-lui Nicu Miloşescu.

Dr. M.

peselca deja eşise de sub tipar şi aşa eară posibilă o eventuală coregere;

1. că noi am fost în deplină cunoscinţă materiei tractate; din care împrejurare ii apare invederat, că *noi trăim în Arad ñ nu în Siberia* — cum sĕ afirmă.

Considerând acuma aceste împrejurări on. iblic poate judeca calm, **sine ira** *et studio.* i cine **dintre doi a scris** — cum se esimă pamfletistul nostru binecunoscĕtorul cauză — (? ?); **„neadevĕr“** în mod **„nebotit“** şi cu atâta **„superficialitate“**.

E drept, că on. redacţiune la insistenţa ustră în nr. 246 a făcut o rectificare reitor la schimonosirea numelui; dar' noi asta nu ne îndestulim, ci pretindem dl corespondent să o facă aceasta el nuşi, sau să-'şi expună motivele de cari condus în fapta sa nesocotită, ca să-i tem da rĕspuns.

Mai departe dl corespondent suferind şi suspin astfel suspină: *„Direcţiunea encipedici Române ar trebuì să bage bine de mă cui încredinţează elaborarea articlilor“.* noi să ştie şi dl corespondent cine suntem i, căruia on. redacţiune ne-a încredinţat borarea articlilor rĕspundem: noi am solvat cursurile teologice şi filosofice la uversitatea din Budapesta, tot acolo am pus censura profesorală înaintea forurilor mpetente din *filologia română, latină şi fiofie cu calculi eminent şi bun*, aşa dar' nt în drept de a lucra.

E drept, că nepriceperea sau nechipzuirea ităruia autor strică mult la ori şi ce întreprindere, dar' care dintre noi e cel neiceput şi nechipzuit?! se concredem rĕsunsul on. public, care pe basa celor expuse îşi va putea forma judecata sa imparială.

In urmă dl corespondent conclude astfel *ba poate chiar compromite întreaga lucrare.“*

Ce logică minunată ??!

Valoarea unui op măreţ literar se deprindă dela schimbarea unor lucruri secundare, dar' nu şti data, că în lumea asta nimic nu stabil, ci toate sunt supuse schimbărei?! tu nu eşti, că schimbări de mare însemnătate întrevin chiar şi la tipărirea cărţilor de extensiune mai mică, dar' apoi edarea enciclopedielor, cari se tipăresc în cursul mai multor ani.

După logica d-tale lexiconul maghiar „Palas“, ce se redactează deja de cinci ani, ui nu poate se aibă valoare, de oare ce multe lucruri azi apar în alt colorit cum fu scris la timpul seu; multe schimbări s'a făcut atât sub durata tipărirei cât şi mai târziu. Ca exemplu aducem numai resbelul mai nou dintre Turcia şi Grecia.

Nu e oare aceasta logică productul unui cap descreerat, smintit, deja dela peptul mamei sale?!

Judece on. public, cetitor.

Medice, cura te ipsum!

In cât pentru venitor 'ţi recomând se meditezi mult asupra următoarei sentenţe rostită de **păgânul** Cicero:

„Isemim mihi videcur anplissimus, quisua virtute in altiorem locum pervenit, non qui ascendia per alterius incommodum et calamitatem“.

Cu alte cuvinte, acela e bărbat, care se înalţă prin virtuţile sale şi nu prin calumniarea şi defaimarea altora.

Cu toată stima.

George Popp, prof.

NOUTĂŢI

Arad, 16 Febr. n. 1898.

† Aurel Suciu. Din tot comitatul au sosit Românii buni să dea ultimele onoruri mult regretatu'ui A. Suciu. Coroane s'au depus o mulţime. Rĕmăşiţele mortuare vor fi aduse dela casa defunctului la biserica catedrală, unde se va oficia un mare serviciu funebru.

Gloria artei române în străinătate. La Paris se prepară pentru concertul dela Châtelet o simfonie, compusă de tinĕrul nostru artist *Gheorghe Enescu*. Abia de 16 ani, Enescu s'a impus deja în lumea musicală franceză. Ziarele îi aduc elogii, ear' „Figaro“ îl recomandă, cetind părerile lui Massenet şi Saint-Saens asupra-i. Massenet a zis: „N'are nici 20 de ani şi orchestrează partituri ca un bĕtrân“. Saint-Saens a zis: „Produce musică, cum produce mĕrul flori“.

*

Oficer pălmuit. La balul Crucei Roşie ţinut în Aradul nou fisolgăbirăul Petko Zoltàn a pălmuit pe oficerul de honvezi Antal Imre. D'aci duel. Oficerul însă a păţit-o şi pe tereu. După ce s'au schimbat trei gloanţe fără nici un resultat, combatanţii au urmat lupta cu săbiile. Oficerul a rămas grav rănit la cap şi la braţul drept.

Contra acestui oficer a făcut de altfel arătare şi d. V. Mangra, care arată în hârtia către ministru că oficerul a avut o atitudine provocătoare faţă de d-sa, strigându-i în restaurant cuvinte insultătoare. Se vede însă că la Aradul nou oficierul şi-a dat de doctor!

*

Invitare. Subscrisul comitet invită cu onoare la *Petrecerea de dans* ce o arangiază în localitatea bereriei (Fabrikshof) din Fabricul-Timişorii, la 12/24 Februarie 1898. pentru scopul de a se ajutora parochia la acoperirea speselor ce le are cu renovarea turnului s. biserici de la s. Ilie, şi în favoare şcoalelor gr. or. rom. din suburbiul Fabric. Preţul de intrare: de persoană 1 coroană; de familiă 3 coroane. Contribuirile benevole se vor cvita în publicitate. Inceputul la 8 ore seara. Timişoara 19/31 Ianuarie 1898.

Pentru comitetul parochial

Teodor Vaida, preşedinte. *Traian Lungu*, notar.

Dimitrie Stancovici, cassariu şi epitrop.

*

Regele şi soldatul. Ziarele din Würtemburg vorbesc despre o istorioară foarte hazlie, petrecută acolo mai zilele trecute. Acum câte-va zile un soldat se reîntorcea la cazarma din Ludwigsburg, dintr'o preumblare pe care o făcuse prin împrejurimi. Soldatul mergea repede, căci nu-i mai rămăsese de cât timpul necesar pentru ca să ajungă la oara apelului. Peste puţin timp fu ajuns din urmă de o cabrioletă cu un cal, care se ducea de asemenea la Ludwigsburg. Luându-şi inima în dinţi, militarul se adresă proprietarului, care conducea el singur cabrioleta:

— Nu puteţi să mĕ luaţi şi pe mine lângă „ciubil“. După cât-va timp soldatul îşi scoase ceasornicul şi privindu-l zice:

— Nu puteţi, domnule, să zoriţi puţin calul? Am o frică a dracului de căpitanul meu, care nu'i îngăduitor de loc în serviciu. Pentru un minut de întĕrziere m'ar vîrî la închisoare.

— La ce cazarmă trebue să vĕ duceţi?

— La cazarma K...

— Ei bine, o să sosim la timp.

După aceea calul începu să alerge mai repede.

Puţin timp după aceea, cabrioleta se opri la poarta cazărmei.

— Mulţumesc, bunul meu domn, zise soldatul. Dar, pe când soldatul se afla încă confundat în mulţumiri, corniştii chemară regimentul la arme.

Conducătorul trăsurei era regele Wurtembergului.

*

Student criminal. Se scrie din Beregszász, că un student din gimnasiu în etate de 15 ani, a comis o crimă îngrozitoare. Iosif Gero, aşa se numeşte tinĕrul căzut, era elev de cl. III gimnasială, dar' la sfatul profesorilor, tatăl lui, un lemnar de acolo îl luă dela şcoală. De aci încolo băiatul se strică tot mai mult. In ziua când sĕvîrşì crima îşi luă rĕmas bun dela părinţi. Inainte de a se depărta le scrise o carte postală pe care îi înştiinţă, că nu vrea să le fie spre greutate, de aceea pleacă să-şi caute existenţa şi odată îşi va aduce aminte şi de ei. Işi luă puşca cu 2 ţevi, ascunsă sub podul drumului de fer, pe care o furase demult dela un păzitor. O umĕlu şi plecă cu ea spre hotare. Nu pesa mult observă o sanie. Ii ţinu calea şi rugă pe vizitiu să-'l iee cu el. Acesta, anume Carol Biro, îl primì în sanie spre nefericirea lui.

Studentul propti puşca de spatele vizitiului şi o descarcă, gloanţele îi trecură prin corp, omorîndu-l la minut. Criminalul aruncă cadavrul pe câmp, şi plecă mai departe cu caii şi sania. Trecu prin Torpa la Fehèrcse unde locuiau nişte rude ale tatălui seu. Aici a spus că a plecat să transpoarte a-casă surcele. Două zile le petrecu săniindu-se din sat în sat. Pe urmă se întoarse la Bereghszàsz unde a fost deţinut. Asasinul îşi mărturisì crima.

*

Amor criminal. Oraşul Triest e în mare iritare din causa unei asasinări de sensaţie. In suburbiul Rosesco o fată tinĕră a atacat pe D-rul Pechtinger şi cu trei focuri de revolver îl răni de moarte. D-rul, care se bucura de bună reputaţie, mergea tocmai la un pacient în acest suburbiu, când fata temerară, care de mult îl persecuta cu dragostea ei, l'a împuşcat.

*

Furtună pe Marea Neagră. O groasnică furtună s'a deslănţuit pe Marea Neagră de trei zile.

Braţul şi portul Sulina care se curăţase de gheţuri, au îngheţat, aşa că navigaţia a fost din nou împedicată.

Mai multe remorchere cu şlepuri au fost nevoite să se oprească în drum din causa sloiurilor.

Vaporu englez „Dumbar“ încărcat cu orz *a perit în mare împreună cu tot echipagiul sĕu.*

De asemenea lipsesc ştiri despre alte trei vapoare plecate din Sulina.

Se crede că şi acele s'au înecat.

*

Afacerea Dreyfuss. „La Critique“, cunoscuta revistă franceză de artă şi literatură, a adresat mai multor personalităţi următoarea scrisoare:

Domnule! La 1 Ianuarie 1898, dl Emile Zola a publicat în „Aurore“ o scrisoare deschisă, către dl preşedinte al republicei franceze, sub titlul: Acuz...!

„La Critiqe“ propune următoarea anchetă:

1. *Care este opinia voastră personală asupra atitudinei lui Emile Zola.*

2. *După d-voastră opinia intelectuală;*

3. *După d-voastră, opinia ţerii şi a tinerelului.*

Revista franceză va publica în luna viitoare resultatele anchetei sale.

*

Din „Moda Ilustrată“ A apărul Nr 5 cu următorul cuprins:

Nr. 1 Pelerină pentru dame în vizită; Nr. 2 Tualetă de stradă pentru domnişoare. Nr. 3 Serveţel de pus sub farfurie. Nr. 4. o parte a şerveţelului Nr. 3. Nr. 5. Dantelă croşetată pentru faţa de masă de altar. Nr. 6. postav de şters condeiele. Nr 7 o parte a postavului Nr. 6. Nr. 8 o pelerină mică de blană. Nr. 9 Corsagi de fantesie. Nr. 10 pelerină pentru domnişoare Nr. 11 Corsagi blusă. Nr. 12 Corsagi pentru mirese. Nr. 13 Rochie pentru fetiţe. Nr. 14 Rochie „priceose“ Nr. 15 Rochie pentru fetiţe de 4—6 ani. Nr. 16 Rochie de preumblare. Nr. 17 Toaletă de bal pentru dame tinere; Nr. 18 Paltonaşi pentru fetiţe dela 4—7 ani; Nr. 19 Toaletă pentru visită şi mese; Nr. 20 Toaletă pentru primire; Nr. 21 Toalete pentru mese; Nr. 22 Rochie pentru fetiţe de 12—16 ani; Nr. 23 Toaletă pentru dame tinere; Nr. 24 Toaletă pentru domnişoare;

Un ttpar tăiat (mărime naturală): Rochie pentru fetiţe dela 6—9 ani; planul şi modelul rochiei.

Esplicarea Toaletelor şi lucrurilor de mână. Cronica modei — Convorbire. (Influenţa luminei — Drepturile femei. — Caria dentară.) — Diverse. Trecu... poiesie de Elena Văcărescu, traducere de Rîndunica. —„Orbul“ de B. Gr-Buzău. — Continuarea „Romanul unui monah“ de Henri Murger. — Felurimi — D'ale bucătărieiă— Cronica petrecerilor — Şarada Nr. 5. — Anecdote.

Intre cetitori se vor distribui premii de valoare artistică.

*

Bibliografie. Cine vrea să înveţe limba germană, să-'şi procure (din Bucureşti, Librăria Müller) *Elemente de gramatica germană* (ediţia II) de *Ludovic Leist* (Editor Iuliu Groos, Heidelberg, Germania), lucrată după sistemul Gaspery—Otto—Sauer, sistem recunoscut ca cel mai bun pen- învĕţarea limbei germane.

*

Păziţi-vĕ sănĕtatea! Tuturor celor-ce sufer de **boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai durere deochi** şi alte boale lăuntrice, apoi pentru **boale de copii**, se recomandă cu multă căldură **medicamentele Kneippiane.**

Se pot căpĕta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui **Dr. Iulius Schopper** în Oraviţa (Krassó-Szőrény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu preţurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis şi franco din numita apotecă!

ULTIME ŞTIRI

Vĕrsări de sânge.

Budapesta, 15 Febr.

Ear' au fost *vĕrsări de sânge la Kis-Várda* şi *Mandok*. In cea dintâiu comună ţĕranii au ridicat *baricade* şi aşa au resistat gendarmilor, cari voiseră să apere primăria asediată de socialişti. *Ţĕranii au împuşcat cu revolvere. Un husar a străpuns cu sabia o ţĕrancă,*

La *Cigand* ţĕranii *au dat năvală asupra miliţiei.*

S'a tras asupra ţĕrănimei înfuriate. **27 au rĕmas grav răniţi ear' 1 a murit pe loc.**

La *Rohod* ţĕranii au ţinut adunare şi au decis să-'şi împartă între dînşii moşia de 400 jugĕre a baronesei Uray Etelka.

Budapesta, 16 Febr.

M. Sa Monarchul a subscris decretul prin care Sélley Sándor, consilier ministerial, este numit comisar peste comitatele agitate de socialişti şi e învestit cu putere discreţionară.

Sélley a şi plecat în comitatele primejduite.

Procesul Zola.

Paris, 15 Febr.

La desbaterile de azi sensaţia mare a fost mărturisirea expertului grafolog Thessonier. El a declarat că *Crepieux 'i-a oferit 100.000 franci dacă va mărturisì în favorul lui Dreyfuss.*

Generalul *Gonse* a protestat în contra deputatului *Jaures*, care insinuase că consiliul de rĕsboiu ar fi favorisat pe majorul Eszterhàzy, punĕndu-'i la disposiţie un act secret.

Presidentul anunţă că tribunalul a *respins* cererea apărătorilor de a se asculta martori în causa desbaterilor secrete dela consiliul de rĕsboiu.

Editor: **Aurel Popovici-Barcianu.**
Redactor responsabil: **Ioan Russu Şirianu.**

Bibliografie.

„Istoria Patriei“ *și elemente din istoria universală*, tractată după metodul biografic în două cursuri concentrice pentru școalele poporale române de *Ioan Dariu*. Carte aprobată de Inaltul Ministru r. ung. prin ordinațiunea ministerială dto. 20 Dec. 1888. Nro. 37,358; și de Vener. Consistoare din Sibiiu, Arad și Caransebeș etc. Prețul unei exemplar broșat 25 cr.

Ediționea a IV-a revězută. (Cu portretele mai multor regenți și bărbați alesi).

Brașov, 1898. Editura librariei H. Zeidner.

*

„Manual de Morala Evangelică“ sau *scurtă cyplicare a textelor cu conțit moral din cele 4 Evangelii* de dl Moise N. *Pacu*, doctor în drept, profesor la liceul local, advocat și fost deputat. *Carte aprobată de St. Sinod* Galați, ediția II-a O recomandăm cu totdinadinsul preoților și învětătorilor prœum și părinților de familie și creștinilor pioși.

Se află de vênzare la autor, strada sf. Ilie Nr. 8, la librăria Nebuneli din Galați și la librăriile principale din țară. Prețul unui exemplar 3 lei.

*

„Gramatica Română“ *pentru învețămêntul secundar* de *Ioan Petran*, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Prețul 60 cr. Se poate căpăta și la administrația „Tribuna Poporului.“

*

„Abecedar ilustrat“ compus pe basa principiilor pedagogice moderne de învětători: Iosif *Moldovan*, Nic *Ștefu*, Iuliu *Grofșoreun*, Nic. *Boscaiu* și Petru *Vancu*. Prețul unui exemplar 20 cr. A se cere la administrațiunea „Trib. Pop“.

Cel mai sensațional roman al literaturei moderne. În limba engleză s'a vîndut în cincizeci de mii de exemplare. Succes colosal. Tradus în toate limbile europene.

In românește de Afin dela Tuscia a apărut acum.

TRILBY

Prețul unuí exemplar: direct fl. 1.30. În librăriile din monarchie fl. 1.60. În România și străinătate 4 lei

133 1—10 **Deposit general:**

Afin dela Tuscia, tipografia Uhrmann, Temesvàr Ungaria.

Expediție prin postă în fie-care zi.

La comande de teă în valoare de peste 3 fl. impachetarea și porto gratis.

„CARAVAN“
Societate autorisată pentru export de teă rusească
Moscva

Fondatorii societății
Wogau & Comp. Moscva

Deposit principal în Arad
Ladányi Carol și fiu
băcănie de coloniale, delicatese, teă și romuri
A R A D
Piața Tökölyi (colț cu str. Zrinyi și Lazar Vilmos)

Prețul corent
123 4—

pentru On. public consumător despre următoarele soiuri de tea rusească. Prețurile sunt indicate după greutatea în fonți ruseți.

Nr	In pachete originale	1/1 font fl.	1/1 font cr.	1/2 font fl.	1/2 font cr.	1/4 font fl.	1/4 font cr.	1/8 font cr.	1/8 font fl.
0	**Ki-hing** prima calitate. .	7	50	3	75	1	88	—	95
1	**Podziukon**	5	—	2	50	1	25	—	63
2	**Min-Lang**	4	40	2	20	1	10	—	55
3	**Sefachen**	3	75	1	90	—	95	—	50
4	**Krasnenky** amestecul special al Caravanului . .	3	20	1	60	—	80	—	40
4|5	**Amestec de flori** . . .	3	—	1	50	—	75	—	38
5	**Teă fină pentru familie.**	2	50	1	25	—	63	—	32
6	„ „ „ „	1	90	—	95	—	50	—	25

Fie-care pachet este provězut cu banda oficioasă a vămii ruseți și cu marca noastră.

Odată cu aceasta atragem atențiunea On. public din loc și provincia asupra magasinului nostru de coloniale asortat cu mărfurile cele mai bune, romul nostru varitabil de Jamaica, soiurile cele mai fine de cafea crudă precum și arsă în atelierul nostru. Zilnic Krenwirști proaspeți de Viena, șuncă de Praga, slănină veritabilă de Cașovia etc.

La comande de teă în valoare de peste 3 fl. pachetare și porto gratis.

Telefon Nr. 146.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Valabil dela 1 Octomvrie 1897. **MERSUL TRENURILOR** Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Arad—Budapesta.

	d. m.	a. m.	seara
Arad, pleacă	4.21	11.20	9.35
Sofronya	—.—	11.36	9.53
Curtici	—.—	11.49	10.07
Lökösháza	—.—	12.05	10.25
Chitighaz	5.04	12.28	10.54
Ciaba	5.26	1.19	11.39
Szolnok	7.32	4.14	2.49
Budapesta, sosește	9.40 seara	7.20 seara.	6.10 dim.

Budapesta—Arad.

	dim.	dim.	seara
Budapesta, pleacă	6.45	8.05	10.—
Szolnok	8.54	11.07	1.30
Ciaba	10.49	2.28	4.32
Chitighaz	11.07	2.54	5.03
Lökösháza	—.—	3.12	5.21
Curtici	—.—	3.28	5.38
Sofronya	—:—	3.40	5.50
Arad, sosește	11.51	3.55 d. a.	6.05 dim.

Arad—Teiuș.

	d. m.	d. m.	dim.
Arad, pleacă	12.11	4.30	6.30
Glogovat	—	4.42	6.41
Gyorok	—	5.03	7.01
Pauliș	—	5.14	7.12
Radna-Lipova	12.50	5.35	7.29
Conop	—	5.57	7.51
Bêrzava	—	6.13	8.07
Totvărădia	—	6.39	8.29
Soborșin	1.46	6.58	8.47
Zam	2.05	7.27	9.16
Gurasada	—	7.58	9.42
Ilia	2.28	8.08	9.58
Branicica	—	8.26	10.16
Deva	2.54	8.52	10.42
Simeria (Piski)	3.12	9.06	11.11
Orăștia	3.31	9.52	11.36
Șibot	—	10.16	11.57
Vințul-de-jos	4.—	10.40	12.19
Alba-Iulia	4.26	11.01	12.32
Teluș, sosește	—	11.30	1-05

Teiuș—Arad.

	a. m.	dim.	d. m.
Teiuș, pleacă	—	3.43	2.—
Alba-Iulia	11.13	4.17	2.33
Vințul-de-jos	11.40	4.34	2.49
Jibot	—	4.55	3.10
Orăștia	12.12	5.13	3.31
Simeria (Piski)	1.02	6.05	4.10
Deva	1.14	6.26	4.25
Branicica	—	6.43	4.49
Ilia	1.40	7.06	5.13
Gurasada	—	7.16	5.23
Zam	2.05	7.41	5.50
Soborșin	2.31	8.15	6.25
Totvărădia	—	8.31	6.41
Bêrzava	—	8.57	7.05
Conop	—	9.15	7.22
Radna-Lipova	3.27	9.45	7.54
Pauliș	—	10.—	8.10
Gyoroț	—	10.14	8.22
Glogovat	—	10.38	8.43
Arad, sosește	4.06	10.50	8.55 séra

Arad—Ciaba—Oradea-mare.

	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	5.10	11.20	9-35
Sofronya	5.25	11.36	9.53
Curtici	5.39	11.49	10.07
Lökösháza	5.56	12.05	10.25
Chitighaz	6.13	12.28	10.54
Ciaba, sosește	6.40	12.54	11.24
Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.
Giula	7,27	3.05	5.26
Sarkad	7.47	3.27	5.56
Nagy-Szalonta	8.23	4.10	6.47
Cefa	8.42	4.34	7.18
Leș	9.04	5.—	7,51
Oradea-mare, sos.	9.32	5.30	8.31

Oradea-mare—Ciaba—Arad.

	a. m.	d. m.	seara
Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30
Leș	10'48	4.56	8.06
Cefa	11.03	5.12	8.29
Nagy-Szalonta	11.26	5.37	9.08
Sarkad	11.57	6.09	9.51
Giula	12.21	6.34	10.21
Ciaba, sosește	12.42	6.56	10.50
Ciaba, pleacă	2.23	7.09	4.32 dim.
Chitighaz	2.54	7.47	5.03
Lökösháza	3.12	8.13	5.21
Curtici	3.28	8.36	5.38
Sofronya	3.40	8.52	5.50
Arad, sosește	3.55 d. m.	9.10 seara.	6.05

Arad—Timișoara.

	dim.	a. m.	seara
Arad pleacă	6.20	11.25	5.—
Aradul-nou	6.31	11.38	5.21
Németságh	6.49	11.56	5.47
Vinga	7.08	12.15	6.14
Orcifalva	7.20	12.27	6.34
Mercifalva	7.31	12.38	6.52
St.-Andrei	7.43	12.51	7.12
Timisoara sosește	8.01	1.10	7.39

Timișoara—Arad.

	dim.	d. m.	seara
Timișoara, pleacă	8.20	2.—	9.10
St.-Andrei	8.46	2,19	9.29
Mercifalva	9.04	2.38	9.43
Orcifalva	9.19	2.44	9.54
Vinga	9.42	3.01	10.11
Németságh	10.—	3.16	10.26
Aradul-nou	10.30	3.34	10.45
Arad, sosește	10.43	3.44	10.55

Arad—Seghedin

	dim.	a. m.	d. m.
Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10
Pecica	5.29	9.30	5.07
Bătania	5.53	9.58	5.47
Mezöhegyes	7.—	10.32	6.50
Csanád-Palota	7.21	10.51	7.13
Nădlac	7.36	11.05	7.32
Cianadul-ung.	7.50	11.17	7.47
Apátfalva	7.58	11.25	7.58
Makó	8.21	11.47	8.40
Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 séra

Seghedin—Arad

	d. m.	seara	dim.
Seghedin, pleacă	2.19	6.10	3.08
Makó	3.32	7-34	5.—
Apátfalva	3.52	7.57	5.24
Cianadul-ung.	4.01	8.04	5.32
Nădlac	4.18	8.18	5.50
Csanád-Palota	4.36	8.32	6.09
Mezöhegyes	5.15	8.57	6.55
Batania	5.44	9.29	7.34
Pecica	6.06	9.52	8-05
Arad, sosește.	6.39	10,25	8.48

Arad—Brad.

	dim.	d. m.	a. m.
Arad pleacă	6.25	5.10	11.52
Ötvenes	6.44	5.29	12.13
Zimánd-Ujfalu	6.51	5.36	12.21
Uj-Szt-Anna	7.15	5.59	12.48
Chirechiu	7.23	6.07	12.56
Șiria (Világos)	7.39	6.23	1.15
Musca Măderat	7.46	6.30	1.22
Pâncota	7.54	6.39	1.36
Seleuș	8.—	6.45	1.43
Ternova-Cheriu	8.14	6.59	1.59
Mocrea (Apatelek)	8.26	7.11	2.13
Boroș-Ineu	8.42	7.27	2.27
Tamand	8.57	7.42	2.45
Bocsig-Bel	9.04	7.49	2,54
Repsig	9.14	7.59	3.07
Cornești-Bêrza	9.21	8.06	3.16
Boroș-Șebeș-Buteni	9.34	8.19	3.39
Cociuba-Căcărău	9.49	8.34	3.59
Almaș-Cil	10.—	8.45	4.12
Bonțești	10.10	8.55	4.23
Gurahonț-Iosășel	10.23	9.08	4.38
Gura-văi	10.33	9.18	4.52
Aciuța	10.39	9.24	4.58
Talaciu	10.49	9.34	5.11
Hălmagiu-Ciuciu	10.58	9.43	5.24
Hălmagiu	11.13	9.58	5.44
Baia-de-Criș	11.50	10.35	6.25
Brad sosește	12.04	10.49	6.41

Brad—Arad.

	dim.	d. m.	dim.
Brad, pleacă	2.24	1.08	4.15
Baia-de-Criș	2.39	1.23	4.32
Hălmagiu	3.16	2.—	5.14
Hălmagiu-Ciuciu	3.31	2.15	5.33
Talaciu	3.39	2.23	5.45
Aciuța	3.50	2.34	5.59
Gura-văi	3.55	2.39	6.04
Gurahonț-Iosășel	4.12	2.56	6.30
Bonțești	4.18	3.02	6.37
Almaș-Cil	4,29	3.13	6.49
Cociuba-Căcărău	4.39	3.23	7.01
Boroș-Șebeș-Buteni	4.57	3.41	7.24
Cornești-Bêrza	5.07	3.51	7.37
Repsig	5.15	3.59	7.47
Bocsig-Bel	5.25	4.09	8.—
Tamand	5.31	4.15	8.08
Boroș-Ineu	5.53	4.37	8.36
Mocrea	6.03	4.47	8.48

	dim.	d. m.	dim.
Têrnova-Cheriu	6.15	4.59	9.02
Seleuș	6.28	5.12	9.17
Pâncota	6.37	5.21	9.26
Musca-Măderat	6.44	5.28	9.33
Șiria	6.52	5.36	9.40
Chirechiu	7.06	5.50	9,57
Uj-Szt-Anna	7.21	6.03	10.19
Zimánd-Ujfalu	7.39	6.21	10.30
Ötvenes	7.45	6.26	10.39
Arad, sosește	8.03	6.44	11.—

St.-Ana—Chitighaz.

	d. m.	seara	dim.
St.-Ana, pleacă	3,25	6,30	8,—
Șimand	3.53	7,02	8,26
Chișineu-Erdelj	4,30	7,43	9,02
Socodor	4,43	8,—	9,16
Șicläu	—	8.15	9.29
Otlaca	—	8,29	9,42
Elek	5,20	8,45	9,58
Chitighaz, sosește	5,35	9,—	10,12

Chitighaz—St.-Ana.

	dim.	d. m.	dim.
Chitighaz, pleacă	5,13	3,10	9,41
Elek	5,25	3,31	10,04
Otlaca	5,35	3,44	—
Șicläu	5.45	3.58	—
Socodor	5,56	4,14	10,47
Chișineu-Erdelj	6,17	4,44	11,15
Șimand	6,33	5,15	11,42
St.-Anna, sosește	7,—	5,45	12,03

Boroș-Șebeș—Moneasa.

	a. m.
Boroșsebeș-Buteni, plecă	9.45
Selăgeni-Prăzești	10.—
Bohani	10.18
Dezna	10.35
Ravna	10.50
Moneasa	11.—
Băile Moneasa	11.40
Menyháza, sosește	11.41

Moneasa—Boroș-Șebeș.

	d. m.
Menyháza, pleacă	1.50
Băile-Moneasa	1.58
Moneasa	2.05
Ravna	2.15
Dezna	2.35
Bohani	2.47
Selăgeni-Prăzești	3.05
Boroș-Șebeș-Buteni	3.20

Boroș-Ineu—Cermeiu.

	d. m.	seara
Boroș-Ineu	8.50	7.35
Cermeiu	9.40	8.25

Cermeiu—Boroș-Ineu.

	dim.	d. m.
Cermeiu	4.50	3.50
Boroș-Ineu	5,40	4.30

Tipografia „Tribuna Poporului“ Aurel Popovici-Barcianu în Arad.